

prišla, in pa nedavno na svitlo dano *Žnidaršičevo*, katera — kar se tiče obširnosti in natančnosti „primerjalnic“ — vse druge presega. Strmel bode čitatelj, ki pogleda 2. del te knjige, in gleda neizmerni broj števil, katere vsakovrstno staro mero in vago primerjajo z novo, in novo s staro. Kakor bode služil ta praktični del knjige vsacemu, ki bo hotel vedeti, kaj je staro po novem in novo po starem, tako podučen je pa tudi prvi teoretični del, ki uči računati z desetnicami (decimali), kajti to računanje je bistvo nove mere in vage. — Iz vsega tega je razvidno, da je *Žnidaršičev „Nauk“* res hvale vreden. Sèm ter tjà bili bi nekatere tehnične izraze želeli drugače, kakor, na priliko, ne „razlomek“ za „bruch“ (ker v tem „bruch-u“ ni nič razlomljeno), ampak primerniši izraz „drobec“, ki je že davno Slovincem pa tudi Rusom navaden izraz; al to so malenkosti, ki ne jemljejo knjigi vrednosti. Knjigo prodajajo Giontini, Kler in Bamberg v Ljubljani, J. Pajk v Mariboru, T. Drexel v Celji, Liegel v Celovci, Fillak v Gorici, Schimpf v Trstu in pa pisatelj sam na Prem u (pošta Št. Peter na Kranjskem). Cena jej je 60 kr.

* *Věstnik Vidensky, dennik českoslovansky* — se zove politiški časnik, ki šestkrat na teden na Dunaji izhaja v velikem formatu in za četrto leta stal 3 gold. Rodoljubi, ki so se lotili tega podvzetja in katerimi na čelu stoji grof Jan Horrath pišejo v pozivu na naročbo tega časnika, da so za silno potrebo spoznali, na Dunaji, kjer biva veliko število Čehov, ustanoviti česki časopis, ki brani vero in narodnost českoslovanskega naroda. Dobro srečo!

Politične stvari.

Upor v Ercegovini.

„Mi smo Jugoslovani“ — tako se čuje danes mnogo naglašati; mnogo se piše o „jugoslavenski celokupnosti“ po časnikih, mnogo se govori — a nič ne stori! Raja v Ercegovini se je vzdignila zoper krutega Turka; sedaj bi bil čas, jugoslavensko mišljenje in čutenje dejansko pokazati! Ali ne bi pristovalo sedaj Srbom, da pomagajo bratom svojim? Srbi se mnogo širokoustijo v Beligradu in Novem Sadu, a novejši čas obračajo vso svojo jezo le proti Hrvatom; svoje brate pod Turškim jarmom so menda srečno pozabili! — „Hic Rhodus, hic salta!“ bi se moralo sedaj Srbom reči. Če knez Milan ni za družega, ko da po svoji deželici potuje, in po Evropi, in svojo svetlost razkazuje, naj gré v Pariz nazaj, od koder je prišel! Jugoslovani potrebujejo sedaj knezov, ki so možje, ne pa tacih, ki mislijo, da je njihova edina naloga, sprejemati poklone in počivati na lavorjih svojih pradedov! — In kaj misli Nikica Črnogorski, vedno spoštovani knez? — koga se boji, da si ne upa prijeti za orožje? Vemo, da mu poguma ne manjka; a tega naj ne kaže samo nasproti Turkom; pokaže naj ga tudi nasproti Evropski diplomaciji! Naj se ne boji diplomacije; ona zna le ovirati, a „fait accompli“ jej imponuje; naj dovršijo Jugoslovani, kar mora biti enkrat dovršeno, in diplomacija bo k vsemu prikimala!

Slovani v Bosni in Ercegovini se morajo rešiti Turškega jarma, naj jih potem vzame v last bodi Peter, bodi Pavel!

Mi Slovenci, Hrvatje in Dalmatinci pa se obrnimo nemudoma do našega presvitlega cesarja, in prosimo ga, naj pomaga sirotici raji, prosimo ga, naj dovoli, nesrečne brate podpirati vsaj z denarjem in orožjem!

Ko je presvitli naš cesar Franc Josip nedavno potoval po Dalmaciji, čuli so oni nesrečni narodi iz naj-

bližje bližine, kako milostljivo je podajal roko najnižemu seljaku; ni tedaj čuda, da so v ustanku svojem Ercegovinci razvili zastavo Avstrijsko in navdušeni pozdravljajo kralja Hrvaškega.

Dosti že so trpeli kristjani Slovani pod barbarstvom Muhamedanskim 400 let, kar Turčin tlači zemlje slovanske! Zadnji čas je, da jim doide rešitev!

Sava in Drava.

Kam tak hitro tečeš,
Ti zelena Sava?
Kam tak hitro dereš,
Ti bobneča Drava?

„Doli na Hrvaško,
Tje do turške meje,
Koder iz Balkana
Hladna sapa veje.“

„Vzdignil se je hud vihár,
Grozne vojske strašni žar!
Turško žejo grem gasit,
Turško kri jaz pojdem pit!“

Pod Siskom.

Pod Siskom se piše
Prelepa mi pesem,
S krvavo pa tinto,
Z jeklenim peresom.

Ko tresel bi hruške
Jeseni z drevesa,
Tak padale turške
So glave s telesa.

Hrvatje, Slovenci
Tam skupaj so zbrani,
In sučejo meče
Nad Turkov glavami.

Ko peta zabliska
Se mohamedanska,
Veselja zavriska
Vsa zemlja slovanska!

Ozir po svetu.

Tirolsko in Tirolci.

(Konec.)

Da preidem na družbinsko življenje, povem najprvo, da je žena možu popolnoma ravnopravna, kakor pri Nemcih sploh. Pri slovanskih narodih je mož nad ženo nekaj vzvišen, zato se vidijo Slovanu nemški možje kot sami „pantofeljni“. Meni vsaj se je tako videlo; ženske pa postopajo tako možko, samosvestno in neustrašeno, da so se mi zdele same „Amazone“, in mislil sem si včasih, „ko bi te jaz v pest dobil, jaz bi ti že pokazal, kdo je gospodar“. Pa najbrže bi nič ne opravil, kajti te ženske so preveč prepričane svoje enakopravnosti, in jo znajo braniti bolj trdno, nego Slovenci svoj paragraf 19., ki tudi o enakopravnosti govori.

Čeravno nisem slišal nikoli o zakonskih prepirih, vendar bi se mi to družbinsko življenje ne dopadlo, kajti mož je le za to, da denar služi, žena pa si pri svoji kmalu gospodarstvo čez vso hišo, in po svoji glavi samovlastno gospodari. Jaz mislim, da je lepše, če je žena svojem možu v glavnih stvaréh pokorna, saj že sveto pismo tako ukazuje; in da vse bolje gre, če vlada ena glava, nego dve. Nemci nas zovejo barbare, ker ne delimo vladarstva s svojimi ženami, in morda jim bodo tudi nekatere Slovanke pritrjevale; pa jaz zamorem naše Slovenke zagotoviti, da so desetkrat bolj ljube, nježne in prikupljive, nego Nemke.

Ako si mislim ideal žene, si ga ne morem drugače misliti, nego če mislim nazaj na naše Slovenke. Kajti ta možatost, samosvest in gospodoželjnost, ki se pri Nemkah v obče najde, je zoperna in za žensko nespo-